

Άρειος Πάγος 21/1978, Τμ. Β'

Πηγή: ΝοΒ 26/78 σελ. 1340

Περίληψη: Εργατικό ατύχημα. - ο ν. 551 δεν εφαρμόζεται σε υπαλλήλους και εργατές σιδηροδρομικών εταιριών που έχουν ιδρύσει ταμεία συντάξεων για παθόντες από εργατ. ατύχημα και χορηγούν σύνταξη που άμα κεφαλαιοποιηθεί είναι τουλάχιστο ίση με την αποζημίωση ν. 551. - μεταγενέστερος νόμος (ν.δ. 408/1941) που ώρισε, ερμηνεύοντας το άρθρ. 18 του ν. 551, ότι από την κεφαλοποίηση πρέπει ν' αφαιρούνται οι εισφορές με τους τόκους. - δεν είναι ερμηνευτικός και ισχύει σαν νέα διάταξη. - στοιχεία σχετικής ενστάσεως εναγομένου εργοδότη κατ' αγωγής ν. 551.

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο κ. ΗΛ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, αντιπρόεδρος

Εισηγητής ο κ. Γ. ΚΩΝΣΤΑΣ, αρεοπαγίτης

Δικηγόροι οι κ.κ. Ι. Σιδέρης, Αχιλ. Αποστόλου

Επειδή διά του άρθρ. 18 του από 24.7.1920 β.δ. "περί κωδικοποίησης του ν. 551 περι ευθύνης προς αποζημίωσιν των εξ ατυχημάτων εν τη εργασία παθόντων εργατών ή υπαλλήλων κλπ." ορίζεται ότι δεν ισχύουσιν αι διατάξεις του νόμου τούτου, προκειμένου περί υπαλλήλων και εργατών σιδηροδρομικών εταιριών, αίτινες ίδρυσαν Ταμεία συντάξεων συμφώνως προς τας διατάξεις του ν. ΓΣΚ/1907 και μόνον εφ' όσον τα ταμεία ταύτα χορηγούσι σύνταξιν εις τον εν τη εκτελέσει της εργασίας ή εξ αφορμής ταύτης παθόντα εργάτην ή υπάλληλον και εφ' όσον η σύνταξις αύτη κεφαλοποιουμένη, κατά την κρίσιν του δικαστού, συμπληροί το κατά τον παρόντα νόμον καταβλητέον ποσόν αποζημίωσης. Διά δε του άρθρ. 5 του υπ' αριθ. 408/1941 ν.δ. ωρίσθη ότι, κατά την αληθή έννοιαν του άρθρ. 18 του ν. 551, τότε μόνον δεν δύναται να αξιωθή η κατά τον νόμον τούτον εξ ατυχήματος αποζημίωσις, όταν η χορηγουμένη σύνταξις, κεφαλοποιουμένη κατά την κρίσιν του δικαστού και μετ' αφαιρέσιν των εις βάρος του ησφαλισμένου γενομένων κρατήσεων και του τόκου αυτών, συμπληροί το κατά τον ν. 551, ως ετροποποιήθη, καταβλητέον ποσόν αποζημίωσης. Εκ των διατάξεων τούτων σαφώς προκύπτει, ότι διά της τελευταίας εξ αυτών, του άρθρ. 5 του ν.δ. 408/1941, προσετέθη εις τον ν. 551 νέα διάταξις, τροποποιούσα το άρθρ. 18 αυτού (όπερ ορίζει ότι αποκλείεται η παροχή της αποζημίωσης, οσάκις η σύνταξις μόνον κεφαλαιοποιουμένη καλύπτει το καταβλητέον ποσόν αποζημίωσης) και ορίζουσα ότι ουχί εκ μόνης και ολοκλήρου της κεφαλοποιουμένης συντάξεως θέλει κριθή, εάν συμπληρούται το ποσόν της αποζημίωσης και αποκλείεται η καταβολή τοιαύτης, αλλά εκ του απομένοντος ποσού μετά την αφαιρέσιν εκ της κεφαλοποιουμένης συντάξεως των ησφαλισμένων εις βάρος του ησφαλισμένου κρατήσεων και του τόκου αυτών. Επομένως η διάταξις αύτη δεν ηρμήνευσεν αυθεντικώς κατά τούτο την διάταξιν του άρθρ. 18 ν. 551 προσδόσασα αυτή την ην αφ' ης εθεσπίσθη είχαν έννοιαν και υφ' ην ήτο έκτοτε εφαρμοστέα αναδρομικώς, αλλ' είναι νέα διάταξις νόμου τροποποιητική του άρθρ. 18 ν. 551, ισχύουσα από της δημοσιεύσεως αυτού, και ως τοιαύτη, ουχί ερμηνευτική, αλλά τροποποιητική προκατοχικού νόμου, δεν κατηργήθη αυτοδικαίως υπό του άρθρ. 4 § 1 της υπ' αριθ. 58/1945 Συντ. Πράξεως, αλλά κυρωθείσα συμφώνως προς τας διατάξεις του άρθρ. 3 § 1 και 2 της αυτής Σ.Π., διά της υπ' αριθ. 324/1946 Πράξεως του Υπ. Συμβουλίου, ως εκδοθείσα προς συντήρησιν της Ελληνικής Πολιτείας και επ' ωφελεία αυτής, εξακολουθεί ισχύουσα. Ούτω, καθιερούται εξαιρέσεις μόνον ως προς τους υπαλλήλους και εργατάς σιδηροδρομικών εταιριών, εις πάσαν δε άλλην περίπτωσιν, αν μη ειδικώς άλλως ωρίσθη διά νόμου, ο παθών υπάλληλος ή εργάτης δικαιούται εις την απόληψιν της εκ του ν. 551 παρεχομένης, ανεξαρτήτως υπαιτιότητος του εργοδότη, ωρισμένης εκ των προτέρων κατά ποσόν αποζημίωσης και αν έτι δικαιούται διά το επελθόν ατύχημα ασφαλιστικής παροχής, καλυπτούσης εν όλω ή εν μέρει την εν λόγω αποζημίωσιν εξ ειδικού Ταμείου συντάξεων, εις ο ήτο ησφαλισμένος ο παθών. Εξ άλλου, κατά την έννοιαν της μνησθείσης διατάξεως του άρθρ. 5 ν.δ. 408/1941, ο εργοδότης, ισχυριζόμενος, προς κατάλυσιν της αγωγής διωκούσης την εκ του ν. 551 αποζημίωσιν, ότι υφίσταται συνεστημένον παρ' αυτού (ή των δικαιωπαρόχων του) Ταμείον Συντάξεων, παρέχον διά την περίπτωσιν εργατικού ατυχήματος σύνταξιν εις τον παθόντα εργάτην ή υπάλληλον, δέον να περιλάβη εν τω ισχυρισμώ του τούτω, ως κατά νόμον απαιτούμενον στοιχείον αυτού, ου μόνον το ποσόν της χορηγουμένης συντάξεως, αλλά και το ποσόν των γενομένων κρατήσεων αίτινες δέον να αφαιρεθώσιν εκ της κεφαλοποιουμένης συντάξεως, ίνα εξευρεθή εάν συμπληρούται το ποσόν της αποζημίωσης ή ου, και τας οποίας, ως στοιχείον βάσει του οποίου το δικαστήριον άγεται εις την κρίσιν του, ότι η κεφαλοποιουμένη σύνταξις συμπληροί ή ου το υπό του νόμου παρεχόμενον ποσόν αποζημίωσης, δέον όπως μνημονεύη το Δικαστήριον εν τη αποφάσει του, ως η διάταξις αύτη του άρθρ. 5 του ν.δ. 408/1941 ορίζει. Εφ' όσον δε πρόκειται περί ενστάσεως, περι ισχυρισμού δηλονότι καταλυτικού της διωκούσης εν προκειμένω επιδίκασιν εις την αναιρεσίβλητον

αποζημιώσεως εκ του ν. 551 αγωγής, δέον κατ' άρθρ. 262 § 1 ΚΠολΔ να αναφέρονται τα γεγονότα τα οποία θεμελιούν αυτήν και ότι ταύτα επροτάθησαν ενώπιον του δικαστηρίου της ουσίας, διά να καθίσταται ούτω εφικτός ο ακυρωτικός έλεγχος περί της ορθής εφαρμογής του νόμου, διά του εισαγομένου λόγου αναιρέσεως περί του εν λόγω ισχυρισμού, άλλως ο λόγος ούτος είναι απορριπτός ως αόριστος, κατά την περί τούτου αυτεπάγγελτον έρευναν του δικαστηρίου, συμφώνως προς τας συνδεδασμένες διατάξεις των άρθρ. 566 § 1, 118 § 4 και 119 § 1 ΚΠολΔ. Διά των πρώτου και δευτέρου λόγων της υπό κρίσιν αναιρέσεως πλήττεται η αναιρεσιβαλλομένη απόφασις διότι απέρριψεν, επί ετέρα αιτιολογία, την υπό του αναιρεσειόντος ΟΣΕ υποβληθείσαν, κατά τα άνω, καταλυτικήν της υπό δίκην αγωγήν ένστασίν του περί υπάρξεως Ταμείου συντάξεως συνεστημένου κατά τας διατάξεις του ν. ΓΣΚ/1907, εξ ου έτυχε συντάξεως η αναιρεσίβλητος και ο υπό την νόμιμον επιτροπείαν της τελών υιός της, ως χήρα και τέκνον θανόντος συνεπεία εργατικού ατυχήματος υπαλλήλου του αναιρεσειόντος, χωρίς όμως να εκτίθενται τα προς θεμελίωσιν της ένστάσεως ταύτης προαναφερθέντα πραγματικά περιστατικά (το ποσόν της χορηγουμένης συντάξεως και το ποσόν των γενομένων κρατήσεων, αίτινες προβλεπόμεναι εν προκειμένω υπό του άρθρ. 35 ν.δ. 3395/1955, δέον να αφαιρεθώσιν εκ της κεφαλοποιουμένης συντάξεως κλπ.), ούσης εντεύθεν ταύτης αορίστου. Συνεπώς, ορθώς εχούσης της υπό του δικάσαντος Εφετείου απορριπτικής διατάξεως (δι' ης απερρίφθη η έφεσις του αναιρεσειόντος κατά της εν τω πρώτω βαθμώ εκδοθείσης αποφάσεως, δι' ης εγένετο δεκτή η περί εκδικάσεως της εκ του ν. 551 αποζημιώσεως αγωγή των αναιρεσιβλήτων), δέον όπως, αντικαθισταμένης της εσφαλμένης διά της ορθής άνω αιτιολογίας, απορριφθώσιν, συμφώνως τω άρθρ. 578 ΚΠολΔ, οι λόγοι ούτοι αναιρέσεως. (Επικυρώνει την Εφ. Αθ. 5956/1976).